

Verenigingsmonitor Arnhem 2010

in opdracht van Sportbedrijf Arnhem

**Janine van Kalmthout
David Romijn**

© *W.J.H. Mulier Instituut*
's-Hertogenbosch, april 2011

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
2. Beleid en organisatie	9
2.1 Beleidsplannen en speerpunten	9
2.2 Knelpunten	12
2.3 Samenwerking	13
2.4 Verenigingskader	15
3. Ledenbestand	19
3.1 Samenstelling ledenbestand	19
3.2 Ledenontwikkeling	20
4. Bouwstenen vitaliteit sportverenigingen	21
4.1 Kwaliteit en continuïteit van het sportaanbod	21
4.2 Prestatieniveau van teams/individuele spelers	22
4.3 Werken met beleidsplan + jaarplan	22
4.4 Betrokken bij expliciet maatschappelijke activiteiten	23
4.5 Actief vrijwilligersbeleid	24
5. Verenigingsondersteuning	27
5.1 Bekendheid en waardering verenigingsondersteuning	27
5.2 Ondersteuningsbehoefte	29
Bijlage I Achtergronden sportverenigingen	33
Bijlage II Verenigingsondersteuning	37

Samenvatting

Helft van verenigingen zet plannen op papier

De Arnhemse verenigingen richten zich voor de korte termijn met name op ledenwerving/ledenbehoud en het werven van vrijwilligers. De helft van de verenigingen heeft nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging en/of het organiseren van activiteiten in verenigingsverband. Ook in deze plannen zijn de belangrijkste onderwerpen vrijwilligers/verenigingskader en ledenwerving en/of ledenbehoud. Drie van de vijf verenigingen werkt met een jaarplan of –planning.

Altijd op zoek naar (actieve) leden

De beleidsvoornemens van verenigingen sluiten aan op de problematiek bij verenigingen. Bijna alle verenigingen (91%) signaleren één of meer knelpunten. De meeste verenigingen maken zich zorgen over hun leden (aanwas en het behoud) en het kader (tekort aan technisch en bestuurlijk kader). Eén op de vijf verenigingen ervaart een tekort aan vrijwilligers. In totaal is twee derde van de verenigingen op zoek naar vrijwilligers. De meeste verenigingen hebben vacatures voor vrijwilligers. De meeste vrijwilligers worden gezocht voor training, arbitrage/jurering en bestuur. Een derde van de verenigingen beschikt over één of meer betaalde medewerkers. Een kwart van de verenigingen heeft vacatures voor betaalde medewerkers. De meeste betaalde medewerkers worden gezocht voor de organisatie van evenementen, beheer/onderhoud van de accommodatie en training. Drie op de vijf verenigingen geeft aan altijd op zoek te zijn naar nieuwe aankomende trainers.

De helft van de verenigingen (met knelpunten) maakt zich zorgen over de financiën, met name de stijgende kosten. Hoewel drie kwart van de verenigingen jaarlijks een positief resultaat heeft, spreekt de helft van de verenigingen van een gezonde financiële positie (56%) en heeft de helft van de verenigingen altijd ruimte binnen de begroting voor onverwachte uitgaven.

Accommodatieproblematiek vraagt ook wel wat aandacht van de verenigingen. De helft van de verenigingen kan met de huidige accommodatie nog jaren vooruit; de accommodatie is in goede staat en zaken als financiering, onderhoud, exploitatie van de accommodatie verlopen naar wens.

Veel samenwerking verenigingen

De meeste verenigingen (82%) werken samen met andere organisaties. Andere sportverenigingen, de gemeente en de sportbond zijn daarbij de belangrijkste samenwerkingspartners. Een derde van de verenigingen (die samenwerken) werkt samen met (brede) scholen. Een zelfde percentage werkt samen met buurt/wijk of welzijnorganisaties. Twee derde van de verenigingen is betrokken bij maatschappelijke activiteiten in Arnhem zoals Sportwijken, BSO en seniorenporttrajecten.

Divers verenigingslidmaatschap

Bij de helft van de verenigingen is het ledental het afgelopen jaar toegenomen. De meeste verenigingen hebben allochtone leden (82%). De helft van de reguliere verenigingen heeft leden met een beperking of chronische aandoening. Een derde heeft topsporters of toptalenten in de geledingen. Verenigingsbestuurders geven aan dat drie kwart van hun leden recreatiesporters zijn. Gemiddeld neemt 52 procent van de verenigingsleden deel aan een officiële competitie.

Verenigingsondersteuning gewenst

De diensten van sportbedrijf Arnhem zijn bij drie kwart van de verenigingen bekend. Van deze verenigingen heeft de helft de afgelopen jaar daadwerkelijk gebruik gemaakt van de dienstverlening. Naast ondersteuning van het sportbedrijf maken verenigingen met name gebruik van de dienstverlening van de sportbonden. Twee derde geeft aan behoefte te hebben aan professionele ondersteuning (als ze over voldoende middelen zouden beschikken), met name op het gebied van werving van sponsors/adverteerders, ledenwerving, het opstellen van beleidsplannen en de werving/selectie van vrijwilligers.

De kleine verenigingen maken minder gebruik van verenigingsondersteuning en hebben daar ook minder behoefte aan dan de grotere verenigingen. Kleine en grote verenigingen hebben een heel verschillende ondersteuningsbehoefte.

1. Inleiding

Sportbedrijf Arnhem heeft een plan ontwikkeld voor verenigingsondersteuning in Arnhem. Daarin wordt gesignaleerd dat inwoners van Arnhem minder behoefte hebben aan het sporten in verenigingsverband, maar steeds meer sporten in individueel verband ambiëren. Om sterke, maatschappelijk betrokken verenigingen te creëren met een goed en kwalitatief breedte- en topsport aanbod is ondersteuning bij verenigingen nodig om dit proces te keren, zo wordt in het plan weergegeven. Verenigingsondersteuning is erop gericht om sportverenigingen te ondersteunen op het gebied van professionalisering, maatschappelijke betrokkenheid en vrijwilligersbeleid. Met als doel vitale, goed georganiseerde, maatschappelijk betrokken sportverenigingen te krijgen. Deze verenigingen leveren een breed sportaanbod en maatwerk voor de huidige consument. Het sportbedrijf heeft zich, met verenigingsondersteuning, ten doel gesteld dat eind 2014 vijf procent van alle Arnhemse sportverenigingen als vitaal kunnen worden aangemerkt met een goed sportaanbod voor elke doelgroep uit de Arnhemse samenleving.

Er zijn een aantal speerpunten voor de komende jaren geformuleerd om dit doel te bereiken. Eén van die speerpunten betreft het in kaart brengen van de vitaliteit van de sportverenigingen in Arnhem. Om dit in kaart brengen heeft men gebruik gemaakt van de Lokale verenigingsmonitor die door het Mulier Instituut is ontwikkeld.

Onderzoeksopzet

Het Mulier Instituut voert sinds het jaar 2000 jaarlijks een Verenigingsmonitor uit bij een landelijk representatief panel van sportverenigingen, het Verenigingspanel. De Verenigingsmonitor is een uitgebreide vragenlijst waarin verschillende aspecten van het functioneren van een vereniging aan bod komen zoals bestuur en beleid, leden en activiteiten, vrijwillig en betaald kader, financiën, advies en ondersteuning en accommodatieproblematiek. Op basis van dit instrument en ervaringen met eerder uitgevoerde verenigingsmonitoren in gemeenten is een Lokale Verenigingsmonitor ontwikkeld. Deze basisvragenlijst bestaat uit een twintigtal vragen waarin kort aandacht is voor de beleidsmatig meest relevante zaken op lokaal niveau: het ledenbestand, de knelpunten voor de vereniging, beleid, financiën, het (vrijwilligers)kader en accommodatie(s). Naast de basislijst zijn in samenwerking met het sportbedrijf twee korte vragenmodules ontwikkeld. Eén module gaat nader in op de criteria die het sportbedrijf hanteert voor categorisering van de Arnhemse sportverenigingen naar de mate van vitaliteit en kwaliteit van een sportvereniging. In de andere vragenset staat verenigingsondersteuning en advies van het sportbedrijf centraal.

De lokale verenigingsmonitor is bij de sportverenigingen afgenomen in de vorm van een webenquête. Alle verenigingen in Arnhem zijn door het sportbedrijf en de gemeente in samenwerking met het Mulier Instituut uitgenodigd voor het onderzoek. In totaal zijn er 127 verenigingen in Arnhem benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Van 74 verenigingen zijn de resultaten geanalyseerd, een netto respons van 58 procent.

Analyse en rapportage

De verkregen resultaten zijn geanalyseerd en gepresenteerd in dit tabellenrapport. Bij de tabellen staat een korte beschrijving van de belangrijkste resultaten.

Niet alle verenigingen zijn in staat geweest om alle vragen uit de vragenlijst te beantwoorden. Ook waren bepaalde vragen niet van toepassing voor iedere vereniging. In de tabellen in de rapportage wordt aangegeven hoeveel verenigingen de desbetreffende vraag beantwoord hebben (bijv. n=74). Deze aantallen kunnen per tabel variëren.

In de tabellen worden de gegevens uitgesplitst naar twee onderscheidende kenmerken van de verenigingen die van invloed zijn op het functioneren van de verenigingen: grootte van de vereniging (klein, ≤ 100 leden, middel, 101 t/m 250 leden en groot, > 250 leden) en aard van de sport (binnen-/ buitensport). In bijlage 1 zijn de achtergrondkenmerken van de verenigingen beschreven.

De uitkomsten zijn significant wanneer de verschillen op basis van achtergrondkenmerken dermate groot zijn, dat er bij deze steekproefomvang niet meer gesproken kan worden van uitkomsten op basis van toeval. In de toelichting bij de tabellen wordt beschreven welke verschillen tussen verenigingen significant zijn. De significantie is in de tabellen aangegeven met * (significant ten opzichte van één andere antwoordcategorie, de hoogste score is significant ten opzichte van de laagste score binnen die antwoordcategorie) of ** (significant ten opzichte van beide andere antwoordcategorieën). Wanneer de categorie middel significant is ten opzichte van klein of groot dan is hier geen melding van gemaakt omdat het een middencategorie betreft die moeilijk te typeren is. Een voorbeeld hiervan is tabel 2.1 waar de middelgrote verenigingen significant hoger scoren op 'werving vrijwilligers'.

In hoofdstuk 2 t/m 5 worden de resultaten per thema (beleid en organisatie, ledenbestand, vitaliteit sportverenigingen en verenigingsondersteuning) gepresenteerd.

2. Beleid en organisatie

2.1 Beleidsplannen en speerpunten

Ledenwerving en -behoud zijn de meest genoemde speerpunten van beleid in de komende jaren onder Arnhemse verenigingen (tabel 2.1). Dit geldt met name voor de kleine verenigingen. De grote verenigingen geven aan zich met name te richten op het behoud van vrijwilligers. Buitensporten richten zich meer dan binnensporten op sfeer en cultuur van de verenigingen en het beheer en onderhoud van de accommodatie.

Tabel 2.1 Speerpunten van beleid bij bestuur (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Ledenwerving	45	38	51	62*	44	26
Ledenbehoud	39	46	32	48	39	30
Werving vrijwilligers	27	27	27	14	50	26
Professioneel kader (werven, behouden)	23	24	22	14	33	26
Financiën	23	27	19	24	22	22
Sfeer en cultuur van de vereniging	20	8	32*	21	17	22
Behoud vrijwilligers	20	19	22	10	11	*37
Samenwerking met andere vereniging(en)	12	16	8	17	11	7
Beheer en onderhoud accommodatie	11	3	19*	7	6	19
Publiciteit en reclame	11	19*	3	14	11	7
Realiseren van (top)sportambities	11	16	5	10	6	15
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod	8	11	5	0	11	15
Opzetten van aanvullende diensten	7	11	3	0	11	11
Anders	4	8	0	0	0	11

Leeswijzer: behoud vrijwilligers scoort onder grote verenigingen significant hoger dan onder kleine verenigingen. Het verschil met de middelgrote verenigingen is niet significant (*).

De helft van de verenigingen heeft nieuwe voornemens, doelstellingen of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging en/of het organiseren van activiteiten in verenigingsverband (tabel 2.2). De (middel)grote verenigingen en de buitensportverenigingen doen dit vaker dan de kleine en binnensportverenigingen. De meeste plannen en doelstellingen hebben betrekking op vrijwilligers/verenigingskader en ledenwerving/ledenbehoud (tabel 2.3). Hoewel niet significant, is vrijwilligers/verenigingskader een beleidsonderwerp dat vaker voorkomt bij (middel)grote verenigingen dan bij kleine. Ledenwerving/ledenbehoud speelt meer bij kleine en middelgrote verenigingen dan bij grote verenigingen.

Tabel 2.2 Aanwezigheid plannen op papier bij vereniging in de afgelopen 2 jaar (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Verenigingen met plannen op papier met betrekking tot het functioneren van de vereniging en/of de organisatie van activiteiten in verenigingsverband	55	49	62	38	61	70*

Tabel 2.3 Aanwezigheid plannen op papier bij vereniging in de afgelopen 2 jaar naar onderdeel (verenigingen met plannen op papier, in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=41	% n=18	% n=23	% n=11	% n=11	% n=19
Vrijwilligers/ verenigingskader	61	50	70	45	64	68
Ledenwerving en/of ledenbehoud	56	44	65	73	73	37
Sporttechnische zaken	44	39	48	27	45	53
Financiën	37	39	35	18	64	32
Communicatie/ p.r.	32	39	26	36	27	32
Accommodatie	32	28	35	27	45	26
Activiteitsaanbod	29	33	26	36	27	26
Jeugd	27	17	35	18	27	32
Competitie	22	22	22	36	27	11
Deskundigheidsbevordering/ opleiding verenigingskader	17	17	17	9	27	16
Samenwerking onderwijs	15	6	22	9	9	21
Sportmedische zaken	12	22	4	0	27	11
Specifieke doelgroepen	7	11	4	9	9	5
Naschoolse opvang	7	11	4	9	0	11
Anders	2	6	0	0	0	5

Twee derde van de verenigingsbestuurders is van mening dat “de vereniging een vereniging is van vrijwilligers en dat ook moet blijven”, en even zoveel zegt dat de opkomst bij trainingen en toernooien hoog is (tabel 2.4). De helft van de verenigingen is het eens met de als bevredigend geschetste accommodatiesituatie. Kleine verenigingen hebben vaker het idee dat ze komende jaren nog wel vooruit kunnen met huidige accommodatie dan de grotere verenigingen. Een kwart van de verenigingen is het oneens met de geschetste accommodatiesituatie. De (middel)grote verenigingen zijn met name ontevreden over zaken als financiering, exploitatie, huur, onderhoud en beheer van de accommodatie.

Drie kwart van de sportverenigingen in Arnhem geeft aan jaarlijks een positief financieel resultaat te hebben. De helft van de verenigingen heeft binnen haar begroting altijd ruimte voor onverwachte uitgaven. Het zijn met name de kleine verenigingen die het financieel op orde hebben in vergelijking met de (middel)grote verenigingen. Kleine verenigingen geven ook vaker aan dan grote verenigingen dat hun financiële positie “gezond” is (tabel 2.7).

Tabel 2.4 Stellingen met betrekking tot huidige status vereniging (in procenten (helemaal mee eens))

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Visie						
Dit is een vereniging van vrijwilligers en dat moet zo blijven.	63	62	64	76	50	58
Sportverenigingen zijn er om hun leden leuk te laten sporten en niet meer dan dat.	25	27	22	41**	11	15
Leden						
De vereniging weet ook specifieke groepen (allochtonen, minder validen enz.) goed te bereiken.	45	49	42	48	17	62
De opkomst bij trainingen, instuiven en toernooien en dergelijke is hoog.	64	68	61	62	44	81
Accommodatie						
Met (het aantal beschikbare uren in) de huidige accommodatie op de huidige locatie kunnen we nog jaren vooruit.	51	43	58	66*	44	38
De accommodatie (veld/ zaal/ zwembad/ clubhuis/ kleedkamers enz.) is in goede staat.	47	43	50	48	50	42
Zaken als financiering, huur, onderhoud, beheer, exploitatie en privatisering van de accommodatie en/of het clubhuis verlopen naar wens en zijn helder.	53	49	58	62	56	42
Financiën						
De vereniging heeft jaarlijks een positief financieel resultaat.	74	76	72	93**	56	65
De vereniging heeft (zonder reserveringen aan te spreken) altijd ruimte binnen haar begroting voor onverwachte uitgaven (tegenvallers of leuke extraatjes).	49	43	56	72**	28	38

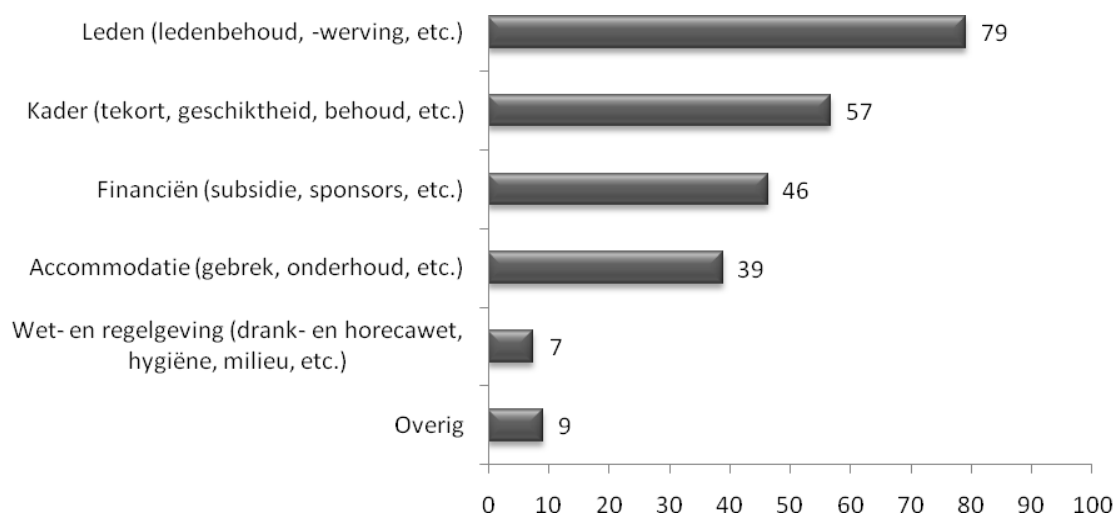
2.2 Knelpunten

De speerpunten voor de komende jaren sluiten aan op de huidige problematiek en knelpunten die de verenigingen ondervinden (figuur 2.1). Hieruit blijkt dat vier van de vijf verenigingen (met knelpunten) een knelpunt rond leden, met name de geringe aanwas en het behoud van leden, ervaren. Ruim de helft van de verenigingen geeft aan zich zorgen te maken over het kader van de vereniging, met name het tekort aan technisch en bestuurlijk kader. Een kleine minderheid van de verenigingen heeft geen knelpunten (tabel 2.5).

Tabel 2.5 Verenigingen die geen knelpunten ervaren (in procenten)

	Totaal %	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
		%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Verenigingen zonder knelpunten	9	16*	3	10	11	7

Figuur 2.1 Knelpunten onder verenigingen (verenigingen die knelpunten ervaren, in procenten)

Tabel 2.6 Toelichtingen knelpunten (verenigingen die knelpunten ervaren, in procenten)

Leden n=53	Kader n=38	Financiën n=31	Accommodatie n=26	Wet- en regelgeving n=5	Overig n=6
Geringe aanwas van leden (47%)	Tekort technisch kader (47%)	Stijgende kosten / huurprijzen (42%)	Onderhoud en kwaliteit van voorziening (23%)	-	-
Behoud van leden en teams (21%)	Tekort bestuurlijk/vrijwillig kader (37%)	Gebrek aan sponsors (16%)	ruimtegebrek (23%)	-	-
Dalend ledental (9%)	Overig (13%)	Geen financiën beschikbaar voor bepaalde zaken (16%)	gebruik op bepaalde tijden (15%)	-	-

- niet van toepassing / te grote differentiatie

Tabel 2.7 Beschrijving financiële positie vereniging door bestuurders (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Zorgwekkend	3	0	5	0	0	7
Minder gezond	5	3	8	3	6	7
Redelijk	36	43	30	24	50	41
Gezond	49	49	49	69*	44	30
Zeer gezond	7	5	8	3	0	15

2.3 Samenwerking

De meeste verenigingen werken samen met andere organisaties. De grote verenigingen doen dit vaker dan de kleine verenigingen (tabel 2.8). Samenwerkingspartners zijn met name andere sportverenigingen, gemeente en sportbond.

Tabel 2.8 Samenwerking met andere organisaties (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Verenigingen die samenwerken met andere organisaties	82	76	89	66	89	96*

Tabel 2.9 Typen samenwerkingspartners (verenigingen die samenwerken, in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=61	% n=28	% n=33	% n=19	% n=16	% n=26
Andere sportvereniging(en)	67	71	64	63	69	69
Gemeente (bijv. als samenwerkingspartner in een project)	64	64	64	47	63	77*
Sportbond	61	64	58	53	56	69
School of brede scholen (basis- of voortgezet onderwijs)	38	36	39	26	50	38
Buurt/ wijk/ welzijnsorganisatie (buurthuis, buurt(sport)werk, buurtverenigingen, wijk- of dorpsraad)	31	29	33	16	25	46*
Naschoolse opvang	20	25	15	16	19	23
(Sport)fysiotherapeut/ huisartsen/ zorginstelling	18	14	21	11	19	23
Bedrijven	18	7	27*	21	19	15
Lokale sportservice/ Lokaal sportloket	16	18	15	11	13	23
Jeugdorganisaties (jeugd- en jongerenwerk, jeugdverenigingen, scouting, Jong-Nederland)	15	18	12	16	13	15
Provinciale sportservice/ sportraad	11	18	6	0	25	12
Sportschool/ fitnesscentrum	10	11	9	5	19	8
Lokale sportraad	8	7	9	0	13	12
Commerciële dienstverlener (accountant, verzekeraar)	7	0	12	0	13	8
Lokale jeugd sportfondsen	5	7	3	0	6	8
GGD	0	0	0	0	0	0
Andere instantie(s)	11	18	6	5	25	8

Bij de categorie ‘andere instantie(s)’ werden zeven uiteenlopende antwoorden gegeven, van *onbekend wegens nieuw bestuur* tot *UWV* en *Onderwijsspecialisten*.

2.4 Verenigingskader

Het aantal vrijwilligers varieert van minimaal 0 tot maximaal 225 in een vereniging. Het aantal betaalde medewerkers varieert van 0 tot 26. Een derde van de verenigingen heeft betaalde medewerkers (tabel 2.10). Er zijn gemiddeld 35 medewerkers actief in verenigingen, 33 vrijwilligers en 2 betaalde medewerkers (tabel 2.11)

Tabel 2.10 overzicht verdeling van vrijwilligers en medewerkers over verenigingen (in aantallen, n=66)

	Minimum bij vereniging	Maximum bij vereniging	Aantal verenigingen zonder
Vrijwilligers	0	225	3 ^a
Betaalde medewerkers	0	26	45
Totaal medewerkers	0	231	1 ^b

^aVerenigingen zonder vrijwilligers zijn een dansvereniging en een oosterse vechtsport

^bVereniging zonder betaalde medewerkers en vrijwilligers is een rolstoeldansvereniging

Tabel 2.11 Samenstelling verenigingskader (in gemiddelde aantallen)

	Totaal n=66	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=34	Buitensport n=32	Klein n=27	Middel n=17	Groot n=22
Aantal vrijwilligers	33	21	45*	11	28	63**
Aantal betaalde medewerkers	2	2	2	0	1	5**
Totaal aantal medewerkers	35	23	47*	12	29	68**

Het knelpunt kader wordt nader toegelicht in tabel 2.12 waaruit blijkt dat een derde van de verenigingen op dit moment niet over voldoende trainers beschikt. Eén op de vijf verenigingen beschikt op dit moment niet over voldoende vrijwilligers. Met name kleine verenigingen beschikken over voldoende vrijwilligers en zoeken geen vrijwilligers. Hoewel grote verenigingen niet echt een tekort aan vrijwilligers ervaren, zijn ze vaker dan de kleinere verenigingen op zoek naar vrijwilligers

Tabel 2.12 Voldoende vrijwilligers en technisch kader aanwezig (in procenten)

	Totaal %	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport %	Buitensport %	Klein %	Middel %	Groot %
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Beschikt de vereniging momenteel over voldoende vrijwilligers?						
Ja, we zijn niet op zoek naar vrijwilligers	36	43	30	69**	22	11
Ja, maar we zijn ook nog op zoek naar vrijwilligers	43	41	46	21	39	70**
Nee	20	16	24	10	39	19
Beschikt de vereniging momenteel over voldoende trainers?						
Ja	69	73	65	69	61	74
Nee	31	27	35	31	39	26

Hoewel de meeste verenigingen over voldoende vrijwilligers (79%) en trainers (69%) (tabel 2.12) beschikken, heeft twee derde van de verenigingen één of meer vacatures (tabel 2.13). De meeste verenigingen hebben vacatures voor vrijwilligers. Een kwart van de verenigingen zoekt een betaalde medewerker.

Tabel 2.13 Verenigingen met vacatures (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=70	% n=35	% n=35	% n=28	% n=18	% 24
Geen vacatures	31	34	29	64**	11	8
Alleen vacatures voor betaalde medewerkers	3	6	0	0	6	4
Alleen vacatures voor vrijwilligers	46	40	51	29	72	46
Vacatures voor vrijwilligers en betaalde krachten	20	20	20	7	11	42**

De meeste verenigingen zoeken vrijwilligers voor het bestuur, organisatie van evenementen en training en lesgeven. Vacatures voor betaalde medewerkers betreffen training en lesgeven en organisatie van evenementen en onderhoud/schoonmaak van de accommodatie.

Tabel 2.14 Typen vacatures (verenigingen met vacatures, in procenten)

	Vrijwilligers	Betaalde medewerkers
	%	%
	n=46	n=16
Bestuur	70	19
Training / begeleiding / lesgeven	50	44
Arbitrage en jurering	39	0
Organisatie wedstrijden en toernooien	41	19
Beheer / onderhoud materiaal	35	6
Beheer / onderhoud / schoonmaak accommodatie	20	31
Organisatie evenementen en nevenactiviteiten	57	44
Beheer/onderhoud website, samenstelling clubblad	28	0
Bar / kantine diensten	37	25
Sportmedische zorg / -begeleiding	17	0

In totaal zijn er in Arnhemse sportverenigingen 76 vacatures voor vrijwilligers die training of les willen geven (gemiddeld 1 per club) en 16 vacatures voor betaalde medewerkers in deze functie.

Tabel 2.15 Totaal aantal vacatures (aantallen)

	Vrijwilligers n=46	Betaalde medewerkers n=16
Bestuur	62	5
Training / begeleiding / lesgeven	76	16
Arbitrage en juring	70	0
Organisatie wedstrijden en toernooien	49	5
Beheer / onderhoud materiaal	24	2
Beheer / onderhoud / schoonmaak accommodatie	18	18
Organisatie evenementen en nevenactiviteiten	75	63
Beheer/onderhoud website, samenstelling clubblad	27	0
Bar / kantine diensten	67	12
Sportmedische zorg / -begeleiding	9	0
Totaal vacatures	477	121

3. Ledenbestand

3.1 Samenstelling ledenbestand

De meeste verenigingen hebben allochtone leden in hun geledingen. De helft van de reguliere sportverenigingen heeft leden met een beperking (tabel 3.1). Topsporters of topsporttalenten treffen we bij een derde van de Arnhemse verenigingen aan.

Tabel 3.1 Ledendifferentiatie binnen de vereniging (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Verenigingen met allochtone leden	82	86	78	76	89	85
Verenigingen met leden met een beperking en/of chronische aandoening ^a	53	57	49	34	78	56
Verenigingen met topsporters of topsporttalenten ^b	36	41	32	34	44	33

^a Verenigingen voor aangepaste sporten zijn buiten beschouwing gelaten

^b Topsporters zijn sporters die minstens tot de besten in hun regio behoren en deelnemen aan wedstrijden/toernooien op nationaal niveau en/of gekozen zijn in een regionale/ nationale selectie van de Bond of in een TSV selectie (TopSportVereniging).

Tabel 3.2 Gemiddeld aantal leden per vereniging (onder verenigingen met deze ledendifferentiatie)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
Allochtone leden	42	42	43	7	14	99**
Leden met een beperking	13	8	19	12	5	20
Leden met een chronische aandoening	9	7	11	3	6	17
Topsporttalenten	11	9	14	11	6	16

Gemiddeld neemt 52 procent van de verenigingsleden deel aan een officiële competitie. Bij twaalf verenigingen neem geen enkele lid deel aan een competitie en bij vijf verenigingen nemen alle leden deel.

Tabel 3.3 deelname competitie onder verenigingsleden (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=70	% n=36	% n=34	% n=29	% n=18	% n=27
Gemiddeld aandeel leden dat aan een officiële competitie deelneemt	52	47	57	53	62	49

Tabel 3.4 Verdeling sportende en niet-sportende leden (gemiddelde aantallen)

	Totaal n=56	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=29	Buitensport n=27	Klein n=24	Middel n=14	Groot n=18
Aantal sportende leden	218	172	268	45	161	494**
Aantal niet-sportende leden/donateurs	37	19	57	5	17	96**
Totaal aantal leden	256	191	325	50	178	591**

3.2 Ledenontwikkeling

Bij de helft van de verenigingen is het ledental het afgelopen jaar toegenomen (tabel 3.5), met name bij grote verenigingen en verenigingen voor buitensport. Een op de vijf verenigingen heeft een wachtlijst. Dit komt vaker voor bij grote verenigingen en buitensportverenigingen (tabel 3.6). Dit zijn ook de verenigingen die het afgelopen jaar zijn gegroeid.

Tabel 3.5 Ledenontwikkeling in het afgelopen jaar (in procenten)

	Totaal %	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport %	Buitensport %	Klein %	Middel %	Groot %
	n=66	n=33	n=33	n=28	n=17	n=21
Afgenomen	35	27	42	36	41	29
Gelijk gebleven	15	27*	3	18	18	10
Toegenomen	50	45	55	46	41	62

Tabel 3.6 Aanwezigheid maatregelen ledenontwikkeling (in procenten)

	Totaal %	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport %	Buitensport %	Klein %	Middel %	Groot %
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Ledenstop	4	3	5	0	0	11
Wachtlijst	16	8	24	3	6	37**

4. Bouwstenen vitaliteit sportverenigingen

Eén van de speerpunten in het Plan verenigingsondersteuning, periode 2010 -2014 van het Sportbedrijf Arnhem en de Arnhemse Sport Federatie, is het maken van een overzicht van de vitaliteit van sportverenigingen op basis van door de sport geaccepteerde criteria.

De vijf criteria: kwaliteit en continuïteit sportaanbod, prestatieniveaus van teams/individuele sporters, werken met beleidsplan en jaarplannen, betrokkenheid expliciet maatschappelijke activiteiten en actief vrijwilligersbeleid, zijn in samenspraak met het sportbedrijf geoperationaliseerd. In dit hoofdstuk staat een overzicht van de resultaten per criterium. Deze resultaten vormen een aanzet om inzicht te krijgen in de criteria die uiteindelijk kunnen leiden tot een indeling van de Arnhemse sportverenigingen (de basis sportvereniging, de gezonde sportvereniging, de vitale sportvereniging en de vitaal/maatschappelijk betrokken sportvereniging). In een volgende fase zullen de aspecten per criterium nader geanalyseerd en gecombineerd moeten worden om te komen tot de beoogde invulling en beoordeling van een criterium. Ook de samenhang tussen criteria zal van belang zijn bij het groeperen van verenigingen.

4.1 Kwaliteit en continuïteit van het sportaanbod

Er zijn vier verenigingen zonder trainers. Dit betreft twee tafeltennisverenigingen, een jeu de boulesvereniging en een klootschietvereniging.

Bij 58 van de 70 verenigingen heeft minstens één trainer een diploma of licentie. Deze verenigingen hebben minimaal 1 gediplomeerde trainer (13 verenigingen, en daarmee het meest voorkomend) en maximaal 30 (1 vereniging). De helft van alle verenigingen met trainers heeft zes of minder gediplomeerde trainers (51%).

Tabel 4.1 Aanwezigheid technisch kader (verenigingen met trainers, aantallen)

	Totaal n=70	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=35	Buitensport n=35	Klein n=29	Middel n=18	Groot n=27
Gemiddeld aantal trainers	12	11	12	5	9	20*
Gemiddeld aantal trainers met diploma of licentie (n=58)	5	4	7	3	4	9**

Tabel 4.2 Maatregelen continuïteit sportaanbod (in procenten, grotendeels of helemaal van toepassing)

	Totaal n=74	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=37	Buitensport n=37	Klein n=29	Middel n=18	Groot n=27
		%	%	%	%	%
Binnen de vereniging wordt op tijd gedacht en gewerkt aan vervanging van trainers (instructeurs, docenten, leraren) die weg willen.	63	66	61	54	61	73
De vereniging is altijd op zoek naar nieuwe, aankomende trainers (instructeurs, docenten, leraren) binnen en buiten de vereniging.	57	53	61	39	67	65

4.2 Prestatieniveau van teams/individuele spelers

De verenigingen in Arnhem bestaan gemiddeld voor drie kwart uit recreatiesporters en een kwart uit prestatiesporters volgens de verenigingsbestuurders. Achttien verenigingen geven aan dat zij volledig uit recreatiesporters bestaan.

Tabel 4.3 Verdeling prestatie- recreatiesporters (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=65	n=32	n=33	n=26	n=17	n=22
Percentage prestatiesporters ¹	26	27	24	22	35	23
Percentage recreatiesporters ²	74	73	76	78	65	77

¹Prestatiesporters stellen hun trainingen in dienst van het bereiken van een zo hoog mogelijke sportieve prestatie, maken eventueel deel uit van een selectie, slaan trainingen en wedstrijden zelden over.

²Recreatiesporters stellen het plezier tijdens het sporten voorop, geven aan de sociale contacten en gezelligheid een hogere prioriteit dan aan het behalen van sportieve prestaties, laten relatief makkelijk verstek gaan bij trainingen en wedstrijden.

Een derde van de verenigingen heeft topsporters of topsporttalenten en gemiddeld neemt de helft van de leden deel aan een officiële competitie (hoofdstuk 3). Bij vijf verenigingen neemt iedereen deel aan een officiële competitie, bij 12 verenigingen neemt niemand deel.

4.3 Werken met beleidsplan + jaarplan

De belangrijkste speerpunten van de verenigingen voor het komende jaar zijn met name gericht op ledenwerving en ledenbehoud (zie paragraaf 2.1). Lang niet alle speerpunten van verenigingen zijn uitgewerkt in een jaarplan of jaarplanning. Drie van de vijf verenigingen heeft zo'n plan (tabel 4.4).

Tabel 4.4 Aanwezigheid jaarplan of jaarplanning bij verenigingen (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Ja	59	43	76*	55	50	70
Nee	34	49*	19	41	39	22
Bij mij niet bekend	7	8	5	3	11	7

De helft van de verenigingen heeft een beleidsplan of doelstellingen over het functioneren van de vereniging op papier gezet (paragraaf 2.1). De belangrijkste onderwerpen in deze plannen zijn vrijwilligers/verenigingskader en ledenwerving/-behoud.

Tabel 4.5 Aanwezigheid duidelijke missie voor langere termijn waar bestuur en leden achter staan (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Helemaal niet	5	8	3	7	11	0
Grotendeels niet	7	11	3	7	17	0
Enigszins	24	24	24	24	17	30
Grotendeels	28	19	38	28	22	33
Helemaal	32	32	32	31	28	37
Weet niet	3	5	0	3	6	0

4.4 Betrokken bij expliciet maatschappelijke activiteiten

Het gaat hier om activiteiten die expliciet door Arnhem zijn benoemd.

Twee derde van de verenigingen is betrokken bij maatschappelijke activiteiten expliciet door Arnhem benoemd (tabel 4.6). Grote verenigingen zijn hier meer bij betrokken dan kleine verenigingen. De meeste verenigingen zijn betrokken bij Sportwajs (tabel 4.7)

Tabel 4.6 Betrokkenheid bij maatschappelijke activiteiten (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Verenigingen betrokken bij maatschappelijke activiteiten	66	62	70	41	72	89*

Tabel 4.7 Vorm van betrokkenheid bij maatschappelijke activiteiten (indien maatschappelijk actief, in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=49	n=23	n=26	n=12	n=13	n=24
Sportwajs	61	87*	38	58	92	46
BSO (buitenschoolse opvang)	24	26	23	25	15	29
Seniorenporttrajecten	22	17	27	17	31	21
Wijksport	20	26	15	25	23	17
Jeugd sportstimulering	20	26	15	17	23	21
Brede scholen	16	26	8	17	15	17
VSD (verlengde schooldag)	14	26*	4	17	8	17
Buurt Onderwijs Sport	12	13	12	8	0	21
Sportzorgtrajecten	4	9	0	0	8	4
Anders ^a	18	13	23	17	15	21

^aIn deze categorie noemen de verenigingen onder andere: Tijd voor sport, Reïntegratie UWV en verschillende projecten die mensen met een beperking stimuleren te sporten.

4.5 Actief vrijwilligersbeleid

De helft van de verenigingen (55%) heeft geen actueel plan op papier ten aanzien van het omgaan met vrijwilligers zoals behoud en werving van vrijwilligers (tabel 4.8). Het zijn met name de kleine verenigingen die niet over een dergelijk plan beschikken. De vrijwilligersproblematiek is bij deze verenigingen ook minder actueel aangezien zij over het algemeen over voldoende vrijwilligers en trainers beschikken (tabel 2.12).

Tabel 4.8 Vormen van vrijwilligersbeleid (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Actueel plan en voeren dat plan uit	15	8	22	7	17	22
Actueel plan, maar in de praktijk voeren we dat niet uit	3	3	3	0	6	4
Het plan is in ontwikkeling	23	11	35*	7	39	30
Nee, wij hebben geen actueel plan	55	76*	35	83**	39	37
Weet ik niet	4	3	5	3	0	7

Verenigingen nemen diverse maatregelen om vrijwilligers te behouden. De belangrijkste is het uitspreken van waardering voor de vrijwilligers.

Tabel 4.9 Concrete maatregelen voor behoud van vrijwilligers

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Wij spreken onze waardering voor de vrijwilliger vaak uit	69	68	70	59	89	67
Vrijwilligers krijgen persoonlijke aandacht	38	30	46	24	44	48
Vrijwilligers krijgen jaarlijks een attentie	38	51*	24	24	33	56*
Vrijwilligers krijgen scholing en training aangeboden	34	32	35	14	44	48*
Wij signaleren overbelasting en proberen daar een oplossing voor te vinden	31	24	38	17	39	41
Er is een onkostenvergoedingsregeling (bijvoorbeeld reiskosten, kantoorbenodigdheden) voor vrijwilligers	31	38	24	17	44	37
De vrijwilligers worden bedankt met een jaarlijkse vrijwilligersdag	24	14	35*	7	33	37*
Vrijwilligers krijgen inspraak bij de ontwikkeling van het beleid	24	24	24	21	33	22
Vrijwilligers krijgen korting op de contributie of op activiteiten	22	30	14	21	22	22
Wij vragen regelmatig of vrijwilligers het nog naar hun zin hebben in de vereniging	20	19	22	14	22	26
Er wordt op tijd gedacht en gewerkt aan vervanging van vrijwilligers die weg willen	15	16	14	10	11	22
Vrijwilligers beschikken over een realistische taakomschrijving of vrijwilligerscontract	11	14	8	3	17	15
Vrijwilligers krijgen desgewenst begeleiding van beroepskrachten	9	5	14	3	0	22*
Vrijwilligers krijgen een financiële vergoeding voor hun werkzaamheden	9	11	8	3	11	15
Wij voeren "functioneringsgesprekken" waarin de match tussen vrijwilliger en vereniging aan de orde komt	8	5	11	0	11	15
Vrijwilligers kunnen gebruik maken van juridische regelingen (zoals verzekeringen)	7	5	8	0	11	11
Wij organiseren teambuilding en/of intervisiebijeenkomsten	4	0	8	3	0	7
Anders	14	8	19	21	6	11

De categorie 'anders' wordt met name gevuld met antwoorden die wijzen op een andere beleving van het woord vrijwilliger bij de vereniging dan gebruikelijk. Voorbeelden zijn: "Verplicht 9 uur vrijwilligerswerk voor alle leden" en "vrijwilligers zijn de leden zelf".

5. Verenigingsondersteuning

5.1 Bekendheid en waardering verenigingsondersteuning

Drie kwart van de Arnhemse verenigingen is bekend met verenigingsondersteuning van sportbedrijf Arnhem. Van de verenigingen die bekend zijn met verenigingsondersteuning van het sportbedrijf heeft de helft de afgelopen 2 jaar gebruik gemaakt van hun producten en diensten. Hoewel er geen significante verschillen gevonden zijn tussen kleine en (middel)grote verenigingen zijn over het algemeen kleine verenigingen minder bekend met verenigingsondersteuning en hebben er ook minder gebruik van gemaakt (tabel 5.1). De workshops verenigingsavond zijn door de meeste verenigingen gebruikt (tabel 5.2). Over het algemeen bestempelen de verenigingsbestuurders de kwaliteit van het aanbod als (zeer) goed (tabel 5.3).

Tabel 5.1 Bekend zijn met, en gebruik van de diensten van sportbedrijf Arnhem (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Bekend met verenigingsondersteuning van sportbedrijf Arnhem	73	84	62	66	89	70
Maakt gebruik van de producten/diensten van sportbedrijf Arnhem in de afgelopen 2 jaar	46	52	39	26	50	63

Tabel 5.2 Gebruikte diensten van Sportbedrijf Arnhem (verenigingen die gebruik gemaakt hebben, in absolute aantallen)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	n=25	n=16	n=9	n=5	n=8	n=12
Workshops verenigingsavond	11	6	5	2	2	7
Ondersteuning bij project Meedoen Alle Jeugd door Sport	8	6	2	0	2	6
Accountmanagement	6	4	2	2	2	2
Masterclass sportsponsoring	6	3	3	1	3	2
Inzet combinatiefunctionarissen	5	3	2	0	1	4
Opleiding vrijwilligers kader coach	3	2	1	1	0	2
Maatschappelijk verantwoord verenigingen traject.	3	2	1	0	0	3
Verenigingsadvies kort traject 3 bijeenkomsten	2	1	1	1	1	0
Subsidiëring van tijdelijke trajecten, bijvoorbeeld fusie	2	2	0	1	1	0

Tabel 5.3 Waardering diensten van Sportbedrijf Arnhem (aantal (zeer) goed)

	Aantal ver. gebruik gemaakt	Aantal ver. (zeer) goed
Ondersteuning bij project Meedoen Alle Jeugd door Sport	8	7
Workshops verenigingsavond	11	6
Accountmanagement	6	4
Masterclass sportsponsoring	6	4
Inzet combinatiefunctionarissen	5	4
Opleiding vrijwilligers kader coach	3	2
Subsidiëring van tijdelijke trajecten, bijvoorbeeld fusie	2	2
Verenigingsadvies kort traject drie bijeenkomsten	2	1
Maatschappelijk verantwoord verenigingen traject	3	1

De belangrijkste reden waarom verenigingen geen gebruik maken van verenigingsondersteuning is omdat verenigingen daar de afgelopen twee jaar geen behoefte aan hebben gehad (tabel 5.4).

Tabel 5.4 Redenen waarom geen gebruik gemaakt is van sportbedrijf Arnhem (in absolute aantallen)

	Totaal n=29	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=15	Buitensport n=14	Klein n=14	Middel n=8	Groot n=7
De vereniging heeft de afgelopen 2 jaar geen behoefte gehad aan dergelijke dienstverlening	18	10	8	8	5	5
Het aanbod sluit niet aan bij de vraag van de vereniging	6	2	4	3	2	1
Het aanbod van producten en diensten is niet voldoende duidelijk	3	2	1	1	1	1
Vanwege de kosten	1	0	1	1	0	0
Anders	4	2	2	2	1	1

De helft van de verenigingen heeft de afgelopen 2 jaar (ook) gebruik gemaakt van ondersteuning van andere organisaties dan Sportbedrijf Arnhem (tabel 5.5). Het zijn met name (middel)grote verenigingen die daar gebruik van hebben gemaakt. Vooral de sportbond is een belangrijke organisatie waar verenigingen gebruik van maken voor ondersteuning. Een overzicht van de andere ondersteuningsorganisaties staat in de bijlage II tabel B.6.

Tabel 5.5 Ondersteuning door andere organisaties (in procenten)

	Totaal %	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport %	Buitensport %	Klein %	Middel %	Groot %
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Gebruik gemaakt van ondersteuning van andere organisaties	49	49	49	31	56	63*

5.2 Ondersteuningsbehoefte

Twee vijfde van de verenigingen geeft aan de komende twee jaar geen gebruik te willen maken van producten/diensten ten aanzien van advies en ondersteuning van het sportbedrijf. De overige verenigingen hebben zelf benoemd van welke producten of diensten zij gebruik willen maken de komende twee jaar. De lijst met ondersteuningswensen staat in bijlage II in tabel B.7. De verenigingen die de komende twee jaar geen gebruik willen maken van advies of verenigingsondersteuning zijn over het algemeen wel bekend met de verenigingsondersteuning van Sportbedrijf Arnhem maar hebben daar ook de afgelopen twee jaar geen gebruik van gemaakt. Als men gebruik heeft gemaakt van verenigingsondersteuning is men eerder in staat om aan te geven van welk advies of ondersteuning men de komende 2 jaar gebruik wil maken.

Hoewel een deel van de verenigingen de komende twee jaar geen gebruik gaat maken van advies of verenigingsondersteuning blijkt dat als men over voldoende middelen beschikt om een professionele kracht in te schakelen er wel ondersteuningsbehoefte is. Twee derde van de verenigingen heeft behoefte aan professionele ondersteuning als men over voldoende middelen zou beschikken om een professionele kracht in te schakelen (tabel 5.6). Met name de (middel)grote verenigingen hebben vaker behoefte aan ondersteuning door een professionele kracht dan de kleine verenigingen.

Tabel 5.6 Ondersteuningswens verenigingen (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	%	%	%	%	%	%
	n=74	n=37	n=37	n=29	n=18	n=27
Geen gebruikmaken van advies of verenigingsondersteuning komende twee jaar	43	57	37	58	44	26
Momenteel behoefte aan professionele ondersteuning bij voldoende middelen	64	62	65	45	78	74*

De belangrijkste ondersteuningwens is op het gebied van werving van sponsors en adverteerders, gevolgd door ledenwerving. Dit laatste sluit aan bij de knelpunten die gesignaleerd worden en de speerpunten van verenigingsbeleid.

Hoewel ook hier geen significante verschillen zijn geconstateerd tussen kleine en grote verenigingen, wordt wel zichtbaar dat kleine verenigingen (als er al behoefte bestaat aan ondersteuning) andere ondersteuningsbehoeften hebben dan grote verenigingen. Zo hebben kleine verenigingen meer behoefte aan ondersteuning bij ledenwerving, contacten met gemeente en/of pers en juridische zaken dan grote verenigingen. Grote verenigingen zijn meer geïnteresseerd in het opstellen van beleidsplannen en communicatie in vergelijking met de kleine verenigingen.

Tabel 5.7 Taakgebieden ondersteuningwens professionele ondersteuning onder verenigingen (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=47	% n=23	% n=24	% n=13	% n=14	% n=20
Werving sponsors/adverteerders	51	39	63	62	43	50
Ledenwerving	40	39	42	46	57	25
Opstellen beleidsplannen	30	43*	17	15	43	30
Werving/selectie vrijwilligers	30	22	38	23	36	30
Contacten met gemeente	21	22	21	31	29	10
Begeleiding/ondersteuning vrijwilligers	21	17	25	15	36	15
Contacten met pers/p.r.	19	13	25	23	36	5
Sporttechnische cursussen	19	9	29	15	21	20
Organiseren van financiële acties	19	13	25	8	14	30
Communicatie	19	30	8	8	21	25
Topsport	17	17	17	15	14	20
Beheer en onderhoud accommodatie	15	4	25	15	29	5
Juridische zaken	13	9	17	23	14	5
Financiële administratie	11	13	8	0	7	20
Beheer en organisatie kantine	11	4	17*	15	7	10
Samenwerking	11	17	4	15	7	10
Ledenadministratie	9	13	4	8	7	10
Doelgroepen en bijbehorende plannen per doelgroep	9	4	13	0	7	15
Strategie	6	4	8	0	21	0
Opstellen begrotingen/jaarrekeningen	4	4	4	0	7	5
Financieel beleid/management	4	9	0	0	14	0
Omgaan met Wet- en regelgeving	4	4	4	8	7	0
Organiseren van wedstrijden/toernooien	4	4	4	15	0	0
Management	2	4	0	0	0	5
Anders	4	4	4	0	7	5

De verenigingen zijn goed bereikbaar per e-mail. De meeste verenigingen ontvangen graag de actuele en achtergrondinformatie van het sportbedrijf via e-mail (tabel 5.8). Een enkele vereniging ontvangt liever geen informatie.

Tabel 5.8 Ontvangst van informatie van Sportbedrijf Arnhem

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	% n=74	% n=37	% n=37	% n=29	% n=18	% n=27
Hoe wilt u het liefst actuele informatie van het Sportbedrijf Arnhem ontvangen?						
Mondeling	7	11	3	0	11	11
Per mail	77	76	78	83	67	78
Per brief	12	8	16	17	11	7
We ontvangen liever geen actuele informatie van het Sportbedrijf	4	5	3	0	11	4
Hoe wilt u het liefst achtergrondinformatie van het Sportbedrijf Arnhem ontvangen?						
Mondeling	7	8	5	0	11	11
Per mail	59	54	65	59	44	70
Per brief	9	11	8	17	6	4
Internetsite	16	14	19	14	28	11
Geen behoefte aan achtergrondinformatie, niet van toepassing	8	14	3	10	11	4
	7	11	3	0	11	11

Bijlage I Achtergronden sportverenigingen

Tabel B.1 Verdeling sportverenigingen in Arnhem

	N	Percentage
Aangepaste sporten	4	5
Atletiek	1	1
Badminton	4	5
Basketbal	2	3
Base-/softball	1	1
Boksen	1	1
Bowlen	1	1
Duiksport	4	5
Gymnastiek/ Turnen	1	1
Handbal	2	3
Hockey	1	1
Jeu de boules/ Petanque	2	3
Judo	1	1
Klootschieten	1	1
Korfbal	3	4
Motorsport	1	1
Multi- of omnisport, namelijk	4	5
Roeien	1	1
Rugby	1	1
Schaken	2	3
Skiën/ Snowboarden	1	1
Tafeltennis	2	3
Tennis	3	4
Triathlon	1	1
Turnen	1	1
Vecht- en verdedigingssport	6	8
Voetbal	10	14
Volleybal	5	7
Zwemmen	2	3
Zeilen	1	1
Anders, namelijk	4	5
tacoyo		
orienteerslopen		
american football		
twirl-majorette		
Totaal	74	100

Tabel B.2 Verdeling type sportverenigingen Arnhem

	N	Percentage	Valide percentage
Team	27	36	40
Semi-individueel	23	31	34
Individueel	17	23	25
Totaal	67	91	100
Missing	7	9	
4 multi-sport verenigingen			
3 sporten in de categorie 'anders, namelijk' (tabel b.1)			
Totaal	74	100	

Tabel B.3 Verdeling soort sportverenigingen Arnhem

	N	Percentage
Binnensport	37	50
Buitensport	32	43
Beiden	5	7
Totaal	74	100

Tabel B.4 Verdeling accommodatiebezit sportverenigingen Arnhem

	N	Percentage
Sportaccommodatie en kantine	31	42
Sportaccommodatie	6	8
Kantine	11	15
Geen van beiden	26	35
Totaal	74	100

Tabel B.5 Verdeling totaal aantal leden (sportende leden en donateurs)

Totaal aantal leden vereniging	N	Percentage	Cumulatief Percentage
8	1	1	2
13	1	1	3
19	1	1	5
30	1	1	6
35	3	4	11
36	1	1	12
40	2	3	15
42	2	3	18
43	1	1	20
50	3	4	25
55	1	1	26
65	1	1	28
70	3	4	32
75	2	3	35
80	1	1	37
86	1	1	38
95	1	1	40
112	1	1	42
136	1	1	43
138	1	1	45
140	2	3	48
160	1	1	49
170	1	1	51
196	1	1	52
200	2	3	55
202	1	1	57
220	1	1	58
225	1	1	60
246	1	1	62
250	2	3	65
260	2	3	68
279	1	1	69
280	1	1	71
291	1	1	72
300	1	1	74
330	2	3	77
340	1	1	78
354	1	1	80
360	1	1	82
375	1	1	83
400	1	1	85
450	1	1	86
600	1	1	88
650	1	1	89
706	1	1	91
748	1	1	92
780	1	1	94
922	1	1	95
1160	1	1	97
1168	1	1	98
1350	1	1	100
		65	
Missing		9	
Totaal		74	

Bijlage II Verenigingsondersteuning

Tabel B.6 Genoemde organisaties ten aanzien van advies en ondersteuning

Genoemde organisaties	Aantal maal genoemd
Aikido Federatie Nederland (1e koepel), Aikido Nederland (NOC*NSF aangesloten)	1
Arnhemse Uitdaging en Hoge School Arnhem Nijmegen	1
Basketball Unites NBB	1
Clubkoers	1
De Nederlandse skivereniging	1
Gelderse Sport Federatie	1
Jbn	1
KNBSB. Honkbal bond	1
KNKV	2
KNLTB	1
KNVB	6
KNVB en Arnhemse voetbalfederatie	1
KNVB, accountant, administratiekantoor	1
KNZB	1
NBB	2
Nederlandse Bowling Federatie	1
Nederlandse Onderwatersport Bond	1
Nevobo	2
NHV	1
niet bekend	1
NKS / NHV / sponsorwerving	1
NOB	1
NSA	1
NTTB (Nederlandse Tafeltennis Bond)	1
American Football Bond Nederland	1
Judo Bond Nederland en KNKF	1
Verenigingsmanager omnisport vereniging / sportbond	1
Website bouwer	1

Tabel B.6 Genoemde zaken door vereniging ten aanzien van advies en ondersteuningswens

Genoemde zaken	Aantal maal genoemd
accommodatiezaken	1
Accountant, administratie	1
accountmanagement	2
Alles waar behoefte aan is	1
ASF	1
beschikbaarstelling vrijwilligers	1
certificering Fight Right keurmerk	1
CIOS	1
Combinatiefunctionarissen	2
Communicatie/organisatie	1
contacten met de gemeente i.v.m. zwembad	1
cursus sportsponsoring	1
dus naamsbekendheid	1

evt. steun bij een meerjarenbeleidplan	1
financiële ondersteuning	1
financiële ondersteuning voor ouders in betalen van de lesgelden	1
Financiële steun zien te krijgen	1
Fusietraject	1
geen idee	2
Gemeentelijke ondersteuning voor lessen op school	1
goede sponsoring op touw zetten	1
hulpvraag bij een eigen accommodatie in Arnhem Zuid	1
Jeugd	1
jeugd begeleiding	1
Kansarme jeugd en topsport	1
knvb	1
ledenwerving	3
ledenwerving jeugd	1
maatschappelijk verantwoord ondernemen	1
Maken beleidsplan	1
MVV	1
Nog niet over nagedacht	1
Olympisch netwerk	1
ondersteuning m.b.t. accommodatie	1
ondersteuning m.b.t. subsidies	1
ondersteuning wet- en regelgeving	1
onduidelijk welke diensten worden aangeboden	1
op dit moment niet bekend	1
opleiding kader/bestuur	1
Opleiding nieuwe vrijwilligers	1
publiciteit in gemeentegids	1
publicaties	1
scheidsrechtersopleidingen	1
Scholingstrajecten kader	1
Sponsoring	1
Sport bedrijf	1
subsidie	1
subsidie tijdelijke trajecten	1
tacoyo geschikt voor senioren sport/revalidatie	1
topsport Gelderland	1
Topsportbeleid	1
trainersopleidingen	1
Uitbreiding accommodatie	1
Uitbreiding diensten	1
verenigingsadvies 3 avonden	1
verenigingsondersteuning	1
vrijwilligersbeleid	1
vrijwilligersplan	1
werving van weer een goede naam	1
weten we nog niet	2
workshop verenigingsavond	1
zoeken naar eigen betaalbare accommodatie in Arnhem	1
zoeken naar voorzitter	1